

Työterveyslaitos

HYVINVOINTIA TYÖSTÄ

OPETUSSUUNNITELMA

TYÖTERVEYSHUOLTOON PÄTEVÖITTÄVÄ KOULUTUS
ASiantuntijoille (2 OP)

Työterveyslaitos 2017

Tausta

Työelämän muutokset ovat aiheuttaneet sen, että työterveyshuoltoon on kohdistettu uusia odotuksia. Tämä näkyy muun muassa lainsäädännön muutoksissa. Suomen väestön ikääntyminen lisää kestävyysvajetta ja tarvetta työurien pidentämiseen. Se edellyttää työolosuhteiden kehittämistä ja lisääntyvää tarvetta työn sopeuttamiseen yksittäisen työntekijän voimavarojen mukaan.

Työterveyshuoltolaki (TthL1383/2001) määrittelee työterveyshuollon toiminnaksi, jonka tarkoituksena on työnantajan, työntekijän ja työterveyshuollon yhteistoimin edistää:

- työhön liittyvien sairauksien ja tapaturmien ehkäisyä
- työn ja työympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta
- työntekijöiden terveyttä sekä työ- ja toimintakykyä työuran eri vaiheissa
- työyhteisön toimintaa.

Valtioneuvoston asetus (708/2013) korostaa aikaisempaa enemmän työterveysyhteistyötä ja työkyvyn edistämistä, työkyvyttömyyden ehkäisyä ja työhön paluun tukemista. Lisäksi se edellyttää työ-terveysyksikkökohtaista hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaista laatujärjestelmää, toiminnan seurantaa, arviointia sekä vaikuttavuuden osoittamista.

Hyvän työterveyshuoltokäytännön mukainen toiminta edellyttää moniammatillista ja monitieteistä yhteistyötä. Työterveyshuollon moniammatilliseen tiimiin kuuluvat työterveyslääkärit ja –hoitajat sekä asiantuntijoina työfysioterapeutit ja työterveyspsykologit. Näiden ammattiryhmien lisäksi työ-terveyshuollossa toimii muita asiantuntijoita: työhygienian, sosiaalialan, ergonomian, teknisen, maatalouden, työnäkemisen, ravitsemuksen, puheterapian ja liikunnan alan asiantuntijat. Asian-tuntijoiden pätevyysvaatimuksena on em. alojen soveltuva korkeakoulu- tai muun vastaavan alan ammatillisen tutkinnon lisäksi vähintään kahden opintopisteen työterveyshuollon koulutus.

Koulutuksen pedagogiset lähtökohdat

Koulutus rakentuu kunkin asiantuntijan aikaisemmin suorittaman perustutkinnon osaamiselle. Opetussuunnitelman lähtökohtana on sosiokonstruktivistinen käsitys oppimisesta monitieteisessä ja –amatillisessa kontekstissa. Oppimiskäsitys korostaa tiedon muodostumista sosiaalisessa vuorovaikutuksessa, jolloin opiskelijoiden syvällisempi ymmärrys käsiteltävistä asioista vahvistuu ja oppimisen mielekkyys lisääntyy.

Asiantuntijuuden kehittyminen edellyttää kykyä reflektoida omaa toimintaa osana työterveyshuoltoa. Tämä on edellytys uuden oppimiselle ja aikaisempien käytäntöjen uudistamiselle. Koulutusta ohjaa näkemys osallistujasta aktiivisena ja oppimisestaan vastuullisena toimijana. Aikuiskoulutuksessa oppiminen nähdään tänä päivänä sekä ammatillisena että persoonallisena kasvuna. Taavoitteena on sellainen oppiminen ja osaaminen, jonka avulla opiskelija kykenee vastaamaan työelämän ja yhteiskunnan nopeisiin ja ennakoimattomiin muutoksiin.

Koulutuksen aikana harjoitellaan oppimistehtävän avulla perustelemaan ja kehittämään omaa asiantuntijatoimintaa tutkimukseen ja teoreettiseen tietoon perustuen.

Koulutus toteutetaan kokonaisuutena, johon sisältyy lähiopetusta ja opiskelua verkkoympäristössä. Asiantuntijoiden työterveyshuollon koulutus koostuu kaikille ammattiryhmille yhteisestä ja eri ammattiryhmien eriytetystä osuudesta

Työterveyshuollon koulutuksen osaamisvaatimukset

Opiskelija hankkii valmiudet toimia oman alansa asiantuntijana työterveyshuollossa.

Koulutuksen käytyään opiskelija:

- Tietää työterveyshuollon toimintaa ohjaavat säädökset ja hyvän työterveyshuollon mukaisen toiminnan periaatteet
- Tietää miten työ vaikuttaa terveyteen, työ- ja toimintakykyyn sekä työhyvinvointiin
- Syventää oman asiantuntijuusalan tietoa/osaamista työterveyden ja työkyvyn edistämisen näkökulmasta
- Osaa soveltaa omaa asiantuntijatietoaan toimiessaan työterveyshuollon asiantuntijana
- Tietää oman roolinsa työterveyshuollossa

Kaikille eri alan asiantuntijoille yhteiset sisältöalueet

- Keskeiset työterveyshuoltoa ohjaava lait (Työterveyshuoltolaki 1383/2001, VnA hyvän työterveys-huoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta 708/2013, Työturvallisuuslaki 738/2002)
- Työterveyshuolto Suomessa, työterveyshuollon tehtävät ja tavoitteet, työterveyshuollon perus-prosessit, työkyvyn tuki, työterveysyhteistyö, Kelan korvaukset työterveyshuollon asiantuntijatyössä
- Työn vaikutus terveyteen ja työkykyyn
- Asiantuntijan rooli työterveyshuollon moniammatillisessa tiimissä

Koulutuksen toteutus

Koulutuksen laajuus on kaksi opintopistettä.

Koulutuksen toteutuksessa on erilaisia tapoja/Koulutuksen toteutustavat:

Sosiaalialan, ravitsemuksen, liikunnan, puheterapian, ergonomian, työhygienian ja teknisen alan koulutus koostuu kahdesta lähijaksosta (kaksi päivää ja yksi päivä) sekä verkossa työstettävistä ennako- ja oppimistehtävästä.

Maatalouden asiantuntijoiden koulutus koostuu kahdesta koulutuksesta: Työterveyshuollon koulutus asiantuntijoille (kaksi päivää) ja Työolosuhdeselvitys maatilalla (kolme päivää). Lisäksi koulutukseen sisältyy ennakkolukemista ja oppimistehtävä.

Optikkojen koulutus toteutetaan yhteistyössä Metropolia ammattikorkeakoulun kanssa ja se koostuu lähijaksosta (neljä päivää), ennakkotehtävästä verkossa ja lähipäivien aikana työstettävästä kehittämistehtävästä/oppimistehtävästä.

Koulutuksen suorittaminen

Koulutuksen hyväksytty suorittaminen edellyttää lähiopetukseen osallistumista ja opiskeluun liittyvien tehtävien tekemistä.